

ATASSUT

07.10.2015

Paninnguaq M. Kruse

UKA 2015/160

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx.xx om alderspension.

(Naalakkersuisoq for Familier, Ligestilling og Sociale Anliggender)

Fra ATASSUT har vi følgende bemærkninger til første behandlingen af Naalakkersuisoq's forslag, som vi efter grundig gennemgang tager godt imod. Vi er samtidig fra ATASSUT rigtig glad for den aktive deltagelse i debatten, der har været fra "Kattuffik utoqqaat nipaata", og vi har heller ikke glemmt at de lige har haft en mærkedag, som vi håber har været en god dag, som vi nok kan sige stadig fejres frem til i dag.

Ud fra disse forhold: Det vurderes ofte at alderspensionen i dag ikke er tidsvarende og sådan er det ofte, da alderspensionsmodtageren er meget sensitiv i forhold til prisstigninger. Og det er vigtigt i ATASSUT's vurderinger, da forholdene i dag er således, at størrelsen på den alderspension der udbetales er afhængig af ægtefællens indkomst, men med det her forslag vil alderspensionens størrelse blive uafhængig af ægtefællens indkomst. Dette vil medføre en større tryghed hos samlevende pensionisters daglige tilværelse.

Til trods for, at der for enlige alderspensionsmodtagere sker en anderledes tildeling, så ser vi på, friheden til, at de kan supplere deres alderspension med bibeskæftigelse.

For borgere der er blevet vurderet i én af tre kategorier til enten at være fysisk- eller sundhedsmæssigt uegnet til at arbejde, laves der vurderinger for at sikre at vedkommende har til dagen og vejen, hvor vedkommende ikke kommer til at mangle noget. Og det er selvfølgelig prisværdigt, at man gennem forslaget har målsætninger om, at sikre de ældre borgere et sundt liv. Og at de får friheden til at fortsætte deres liv som hidtil, hvor pensionsalderen blot udsættes med et år, således at man først som 66-årig er berettiget til at modtage alderspension. Selvom det for nogen måske kan være noget man ser frem til, så ser Naalakkersuisut også på fordelene for de mennesker der fortsat er sunde og raske nok til at fortsætte på arbejdsmarkedet og tilmed også føle at samfundet fortsat har brug for én og at man selv gerne vil tage et medansvar, dette mener vi er smukt og prisværdigt

Såfremt disse målsætninger skulle blive ved med at blive udsat flere år frem, så kan det medføre at alderspensionen ikke forhøjes, men tværtimod bliver mindre. Som eksempel kan vi sige følgende:

Hvis vi fordeler 100 kr. til ti personer, så vil de alle få 10 kr. Og hvis vi udsætter vedtagelsen af forslaget og fortsætter som hidtil, så kan vi ende med at det i stedet er 20 personer vi skal fordele de 100 kr. til, således hver person så kun får 5 kr. hver. Og dette er ikke sundt hvis det skal reduceres så meget. Blot som et eksempel. Derfor er det vigtigt at man sikrer at de ældre har ordentlige vilkår. Når vi ser på vores forfædre så har livet været, så har livet været hårdt, hvor de ældre til tider blev betragtet som nogen der var til besvær, hvor de så stopper deres liv, men her udviser vi vores respekt for de kommende alderspensionsmodtagere med, at fremsatte dette forslag, det er korrekt at der sker en løbende udvikling gennem tiden, og respekten for de ældre er heldigvis stigende, set i forhold til de vilkår man gerne vil skabe for dem, det kan vi glæde os over. Vi kan jo ikke sige, at vi vil have at de skal arbejde, når der ikke er arbejde til dem, men der gives mulighed for dem der allerede har arbejde og det er da en pæn gestus, at benytte sig af hænder der er erfarne og dygtige. Vort land er ikke det eneste land der er ramt af sådan en udvikling, og derfor er det passende at hæve pensionsalderen med et år, med udgangspunkt i vores stigende sundhed.

Til tider hører vi at de ældre er såret over den måde de omtales, når man taler om at de bliver flere, men det er tilfældet at der bliver flere ældre og vi mener at vi i vores udvikling fortsat har brug for dem, og at vi ikke skal se på det som tvang, men at vores land fortsat har brug for dem. Hvis ikke der havde været brug for dem, ville man heller ikke have søgt efter sådan en ordning. Der er i dag mange sunde ældre borgere, og det er godt, i 70'erne så man på folk der var lidt over de 50 som værende ældre, men i dag er 50 og 60-årige i fuld vigør som vi kan glæde os over. Så i og med vi bliver sundere, så er det glædeligt at kunne give dem muligheder som voksne. Men selvfølgelig er der taget hensyn til hvad man kan rent fysisk.

I dag er der også forskellige ordninger i de forskellige kommuner omkring hjemmehjælp. Men her vil der blive givet mulighed for at man kan forblive i sit eget hjem uden yderligere omkostninger, ved at man for tildelt hjælp i hjemmet.

Tilskudene ændres lidt, og det medfører ud fra hvad vi kan se, at der bliver øgede muligheder for at kunne arbejde ved siden af. Der er ikke nogen hindringer for at kunne have indtægt ved siden af, da dette altid har været en mulighed.

Der vil blive lempet på de krav der i dag er gældende omkring reducere af alderspension ved anden indtægt, vi mener dette vil være et godt incitament for at spare yderligere op eller arbejde endnu mere, det er vigtigt at se på de muligheder forslaget skaber.

Det er ligeledes glædeligt at der i forslaget tages hensyn til de borgere der i dag er blevet så fysisk invalideret, at de ikke længere er istand til at være på arbejdsmarkedet, dermed bliver der ikke tvang, og vi er ikke i tvivl om at der er mange ude på kysten der har været bekymret for om det ville ske. Dette forslag har på ingen måde intentioner om at tvinge folk der står stillet således. Der er respekt for hvad de enkelte borgere magter og der tages hensyn og for dem der har lyst og fortsat kan arbejde, gives der øgede muligheder.

I dette forslag mener vi at der tages udgangspunkt i vores gamle traditioner, hvor man fordeler i samfundet, det mener vi er en smuk gestus overfor de højtrespekterede ældre, hvor man understreger deres frihed. Grundlæggende bliver alderspensionen uafhængig af samleveren.

Fra ATASSUT mener vi at der i udvalgsbehandlingen er behov for at gennemdrøfte de høringsvar der er kommet i forbindelse med at forslaget har været til høring, på det grundlag skal vi indstille forslaget bliver sendt til behandling i det rette udvalg inden anden behandlingen.

Tak!